

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: **M. K.**, narozený X,
bytem X,
zastoupený Mgr. Milanem Kvasnicou, advokátem,
sídlem Na Úvoze 392, 735 52 Bohumín - Záblatí,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem,
sídlem Masarykovo náměstí 193/20, 405 02 Děčín,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUUK/075022/2021/DS/FD,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUUK/075022/2021/DS/FD, se **zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUUK/075022/2021/DS/FD, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Teplice (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 3. 5. 2021, č. j. MgMT/046767/2021. Tímto rozhodnutím povinný subjekt podle § 15 zákona č. 106/1999 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), odmítl žádost žalobce o informace ze dne 24. 2. 2021 s odůvodněním, že v případě poskytování informací z přestupkového řízení je nutno postupovat pouze na základě § 38 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tj. že požadované informace lze formou nahlížení do spisu kromě účastníka řízení poskytnout pouze osobám, které prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod a pokud tím nebude porušeno právo některého z účastníků. Žalobce se v žalobě domáhal také toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce úvodem podané žaloby zrekapituloval dosavadní průběh dané věci. Následně namítl, že právní názor žalovaného je založen na zcela mylné úvaze, že podle InfZ není možno poskytnout rozhodnutí v obecně určených věcech, neboť taková rozhodnutí lze získat nahlížením do spisu ve smyslu § 38 správního řádu, tudíž umístění rozhodnutí v konkrétním správním spise zakládá nemožnost poskytnout toto rozhodnutí na základě žádosti dle InfZ. Žalobce připomněl, že se podle § 18 odst. 1 správního řádu každé rozhodnutí ve správním řízení nachází ve správním spise. Logikou žalovaného by tedy nebylo možno na základě žádosti podle InfZ poskytnout jakékoli rozhodnutí v jakékoli věci projednávané ve správním řízení. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2006, č. j. 8 As 34/2005-76, ze dne 25. 8. 2005, č. j. 6 As 40/2004-62, ze dne 13. 1. 2020, č. j. 7 As 245/2019-28, a ze dne 8. 10. 2015, č. j. 10 As 126/2015-33. Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že může uplatnit právo na zjištění jím požadovaných informací postupem podle § 38 správního řádu, tedy nahlédnutím do spisu. Tato možnost je podle žalobce vyloučena samotným obsahem žádosti o poskytnutí informací – žalobce nezná spisové značky předmětných rozhodnutí, nezná jejich účastníky, není schopen je žádným způsobem identifikovat, navíc nemá právní zájem ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu. Žalobce pokračoval, že shodně s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 34/2005-76 je třeba vzít v úvahu, že poskytnutí anonymizovaného rozhodnutí a nahlédnutí do spisu jsou dva odlišné úkony s odlišnými důsledky do právní sféry účastníků. V případě poskytnutí anonymizovaného rozhodnutí se žadatel dozví informace nikterak nezasahující do osobní sféry účastníků správního řízení. Z toho žalobce dovodil, že žádost o poskytnutí informací podle InfZ je dostupná komukoli, zatímco nahlížení do spisu jen privilegovaným osobám.
3. Žalobce označil za absurdní závěr žalovaného, že pokud by povinný subjekt přijal žalobcovy důvody uvedené v žádosti o poskytnutí informací a začal je aplikovat, mohl by kdokoli požádat správní orgán coby povinný subjekt o poskytnutí kopie libovolného množství konečných rozhodnutí k případům, jež správní orgán projednal v určitém období. Žalobce k tomu uvedl, že předně není vůbec známo, o jaké množství rozhodnutí se jedná. Žalobce žádal o rozhodnutí za určité časové období týkající se osob s trvalým bydlištěm v ulici čítající tři panelové domy o osmi patrech, cca 72 bytů. Žalobce zdůraznil, že nemá ponětí, kolik fyzických osob mělo trvalé bydliště v těchto domech během období, za které žádal rozhodnutí, tím spíše neví, kolik z nich se dopustilo přestupků. Žalobce zdůraznil, že neměl ponětí o tom, zda požadovaná informace znamená jednotky nebo tisíce rozhodnutí. Žalobce podotkl, že samotný rozsah požadovaných informací nemůže být sám o sobě důvodem k odmítnutí žádosti, jak ostatně uvádí i důvodová zpráva k novele InfZ. Žalobce uvedl, že u zdejšího soudu žádal v nedávné minulosti o rozsudky určené podle

žalované částky a osoby žalobce, přičemž tato žádost byla vyřízena sdělením, že takové rozhodnutí neexistuje. Pokud by žalobce některý z předmětných parametrů neuvedl, mohlo by se to týkat i tisíců rozhodnutí. Žádost žalobce obecně nelze posuzovat hypoteticky, ale tak, jak je žádáno. Za dané situace nemůže existovat důvod k odmítnutí žádosti z důvodu, že by mohlo jít za jiné okolnosti o vysoké množství rozhodnutí. Žalobce závěrem žaloby připomněl, že jednou z činností povinného subjektu, kterou je povinen ze zákona vykonávat, je vyřizování žádostí podle InfZ.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K žalobním námitkám uvedl, že při posuzování žádosti o informace vycházel v první řadě z InfZ, který je v obecné rovině ve vztahu k právu na informace zvláštním právním předpisem. Žalovaný zdůraznil, že současně aplikoval § 38 správního řádu, který upravuje nahlížení do spisu vedeného ve správním řízení a který je podle ustálené judikatury správních soudů vůči všem „informačním“ zákonům, tedy i ve vztahu k InfZ, ve zvláštním právním postavení. Žalovaný pokračoval, že se námitkami žalobce zabýval již v napadeném rozhodnutí, kde uvedl i četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Zopakoval, že žádost žalobce o informace je možné vyhodnotit jako žádost o vytvoření nové informace, neboť správní orgán nedisponuje takovými prostředky ani statistikou, aby bylo možné žádosti vyhovět. Bylo nutno postupovat v souladu s právním názorem Ministerstva vnitra vyjádřeným ve sdělení č. j. MV-144236-1/ODK-2012 a ve Stanovisku odboru veřejné správy, dozoru a kontroly č. 1/2012. Žalovaný dále uvedl, že pokud by on nebo povinný subjekt přijali důvody, které žalobce uvedl v žádosti a v odvolání a začali by je obecně aplikovat, pak by *argumentatio ad absurdum* mohl kdokoli požádat správní orgán coby povinný subjekt o poskytnutí kopie libovolného množství konečných rozhodnutí k případům, jež správní orgán projednal v určitém období. Žalovaný uvedl, že to by v konečném důsledku vedlo k situaci, kdy by povinné subjekty pouze pořizovaly kopie rozhodnutí či jiných dokumentů a nevykonávaly by jinou činnost, což je nežádoucí stav.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

5. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že je zásadní rozdíl mezi poskytnutím informace k žádosti podle InfZ a procesním úkonem nahlédnutí do spisu podle § 38 odst. 1 správního řádu. Žalobce souhlasil se žalovaným, že žádost účastníka podle InfZ o poskytnutí např. soupisu součástí spisového materiálu je postupem, který není v souladu s účelem InfZ a takovou potřebu by měl účastník uspokojit postupem podle § 38 odst. 1 správního řádu. Podle žalobce jde však o zcela jinou situaci, když osoba, která není účastníkem předmětných řízení, ani nemá jiný důvod ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu, žádá o poskytnutí informací spočívajících v konečném rozhodnutí ve věci. Žalobce konstatoval, že si je vědom svého trvalého bydliště i nulové přestupkové minulosti, pročez nemohl být v žádném z předmětných řízení, ze kterých žádá o poskytnutí informace, účastníkem, takže minimálně z titulu § 38 odst. 1 správního řádu do spisu nahlédnout nemůže.

Posouzení věci soudem

6. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. V žádosti o informace ze dne 24. 2. 2021 adresované Statutárnímu městu Teplice žalobce žádal o „všechna konečná přestupková rozhodnutí (rozhodnutí, usnesení o zastavení, příkaz) od roku 2011 dosud fyzických osob, které měly v předmětné době (tj. je uvedeno v předmětném rozhodnutí) trvalý pobyt v ulici Písečná, Teplice“. Žalobce žádal o „poskytnutí informací v anonymizované podobě, kdy nebude možno identifikovat konkrétní osobu, avšak bude možné rozeznat, že se u konkrétních rozhodnutí jedná o osobu odlišnou od jiných rozhodnutí“. Rozhodnutím ze dne 18. 3. 2021, č. j. MgMT/021729/2021/Sf, povinný subjekt žádost žalobce o informace odmítl s odůvodněním, že v případě nahlížení do spisu (či poskytování informací v jiné formě) z přestupkového řízení je nutno postupovat pouze na základě § 38 odst. 2 správního řádu, tj. informace lze kromě účastníka řízení poskytnout pouze osobám, pokud prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod a pokud tím nebude porušeno právo některého z účastníků. Povinný subjekt odmítnutí žádosti o informace dále odůvodnil tím, že žalobce žádal rozhodnutí ve věcech přestupků konkrétních osob a poskytnutím informací by mohlo dojít k porušení ochrany osobních údajů či osobnosti těchto osob. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 4. 2021, č. j. KUUK/47470/2021/DS/FD, rozhodnutí povinného subjektu zrušil a věc vrátil povinnému subjektu k novému projednání. Povinný subjekt následně vydal rozhodnutí ze dne 3. 5. 2021, č. j. MgMT/046767/2021, kterým žádost žalobce o informace odmítl podle § 15 InfZ s odůvodněním, že v případě nahlížení do spisu (či poskytování informací v jiné formě) z přestupkového řízení je nutno postupovat pouze na základě § 38 odst. 2 správního řádu a toto ustanovení je speciálním právním předpisem ve vztahu k InfZ. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 5. 2021 odvolání, o kterém žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.
10. Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny.
11. Podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.
12. Podle § 2 odst. 3 InfZ se zákon nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich

poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.

13. Podle § 15 odst. 1 InfZ platí, že pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
14. Podle § 38 odst. 1 správního řádu mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Není-li účastník zastoupen, může spolu s účastníkem nahlížet do spisu i jeho podpůrce.
15. Podle § 38 odst. 2 správního řádu jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.
16. Soud nejprve připomíná, že právo na informace je ústavně zakotveným právem, neboť je garantováno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Ačkoli se nejedná o neomezené právo, výjimky z něj je nutno vykládat restriktivně. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 As 125/2013-50, uvedl, že *„extenzivní výklad podmínek, za kterých zákon č. 106/1999 Sb. umožňuje právo na poskytnutí informací omezit a informace neposkytnout, by směřoval proti vlastnímu smyslu a účelu jak samotného zákona č. 106/1999 Sb., tak i ústavně zaručeného veřejného subjektivního práva garantovaném čl. 17 Listiny základních práv a svobod. V moderním demokratickém právním státě představuje právo na informace jednu ze záruk zákonnosti. Bez informací nelze účinně vykonávat kontrolu.“*
17. Jednou z forem přístupu k informacím je využití žádosti o informace podle InfZ. V rozsudku ze dne 28. 3. 2006, č. j. 8 As 34/2005-76, Nejvyšší správní soud k povaze InfZ uvedl, že *„zákon o svobodném přístupu k informacím zajišťuje provedení práva zaručeného Listinou základních práv a svobod v článku 17 odst. 1 (práva na informace); toto právo lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Potřebné informace jsou jednak nástrojem kontroly veřejnosti vůči orgánům spravujícím věci veřejné, jednak slouží jako podklad pro volbu postupu každého jednotlivého občana při správě věcí veřejných.“*
18. Další formou přístupu k informacím je právě nahlížení do spisu, které je upraveno ve výše citovaném § 38 správního řádu. V rozsudku ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018-53, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že § 38 správního řádu upravuje specifickou proceduru získání požadované informace. Účastník řízení a jeho zástupce mohou do spisu nahlížet neomezeně, a to v průběhu celého správního řízení. Kromě těchto osob může do spisu nahlédnout i jiná osoba, která prokáže právní zájem nebo jiný vážný důvod. V rozsudku ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 As 51/2009-106, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že právo nahlížet do spisu náleží pouze osobám vyjmenovaným v § 38 správního řádu, přičemž jen tomuto užšímu okruhu osob náleží široce vymezené právo na jakékoli informace ze správního spisu. S ohledem na výše uvedené zdejší soud uvádí, že oproti tomu žádost o informace podle InfZ je primárně prostředkem sloužícím ke kontrole veřejné správy. Pomocí InfZ může o informace žádat kdokoli a povinný subjekt až na výjimky informace poskytne.
19. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53 uvedl ke vztahu dvou výše uvedených forem přístupu k informacím, že InfZ představuje obecnou normu, což nevylučuje, aby určité otázky byly pro vymezený okruh právních vztahů a subjektů řešeny v jiných právních předpisech, např. ve správním řádu. V rozsudku č. j. 1 As 51/2009-106

Nejvyšší správní soud popsal, že institut nahlížení do spisu je třeba chápat jako speciální postup k poskytování informací podle InfZ.

20. Soud na tomto místě odkazuje na komentářovou literaturu k dané problematice. Z té vyplývá, že *„institut nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu je zvláštní právní úpravou vůči informačním zákonům. Přestože nahlížení do spisu slouží též získávání informací, jeho podstata a podmínky jsou jiné než obecný přístup k informacím povinných subjektů. Toto právo svědčí pouze účastníkům konkrétních řízení a osobám s právním zájmem nebo jiným vážným důvodem na nahlížení do spisu. Obsahem tohoto práva je fyzický a v zásadě neomezený přístup k originálu správního spisu a s tím spojená možnost činit si výpisy a pořizovat kopie. Jeho podstatou je vztah ‚nahlížitele‘ k věci, který odůvodňuje poskytnutí i takových informací, které by obecnou cestou musely být odepřeny. Takto konstruované právo rozšiřuje možnosti přístupu k informacím pro vybrané skupiny osob. Neupravuje, a tím méně pak omezuje, možnosti obecného poskytování informací podle informačních zákonů. (F. Korbel, „Přístup k informacím podle správního řádu a zákonů o informacích“, in Kadečka, S., Kliková, A., eds.: Nový správní řád a místní samospráva, Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 198-215).*
21. Soud tedy souhlasí se závěrem žalovaného, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že § 38 správního řádu je třeba vykládat jako speciální úpravu k „informačním“ zákonům, tedy i k InfZ. Tato skutečnost rovněž plyne ze základních pravidel přednosti zvláštní právní úpravy před úpravou obecnou. Podle § 2 odst. 3 InfZ se navíc tento zákon mj. nevztahuje na poskytování informací podle zvláštního právního předpisu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 8. 2009, č. j. 2 As 38/2007-78, správní řád mezi tyto zvláštní právní předpisy nepochybně patří. Podle názoru Nejvyššího správního soudu musí zvláštní zákon upravit problematiku poskytování informací komplexně, což § 38 správního řádu jistě splňuje, tudíž pod podmnožinu zákonů ve smyslu § 2 odst. 3 InfZ patří. Je zapotřebí upozornit na to, že i když Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku citoval starší znění § 2 odst. 3 InfZ, jsou tyto závěry aplikovatelné i na stávající znění, jak ostatně vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud zdůraznil, že nahlížení do správního spisu podle § 38 správního řádu je natolik specifickým způsobem poskytování informací, že jej lze podřadit pod § 2 odst. 3 InfZ. Povinný subjekt tedy nemá činit žádné úkony podle InfZ, ale rovnou domluvit se žadatelem způsob nahlížení do spisu.
22. Dále již však závěry správních orgánů nejsou správné. Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku č. j. 2 As 38/2007-78 totiž upozornil na to, že § 2 odst. 3 InfZ je třeba užít v případě, kdy žadatel požaduje kompletní správní spis ve své věci. Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že tento postup nemůže být využit ve všech případech vyloučených § 2 odst. 3 InfZ. Zejména se jedná o případy, kdy je požadována informace ze spisu v případech, kdy žadateli nesvědčí právo nahlížet do spisu podle správního řádu, neboť tento není spisem v jeho vlastní věci. InfZ umožňuje přístup k informacím o činnosti veřejné správy širšímu okruhu osob, než které mohou nahlížet do správního spisu. Ve výše zmiňovaném rozsudku č. j. 1 As 51/2009-106 Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud žadatel o informace nespadá pod definici osoby oprávněné nahlížet do spisu podle § 38 správního řádu, může žádat o informaci, jež je součástí správního spisu, podle InfZ. Poskytnuta však bude jen taková informace ze správního spisu, o kterou žadatel požádá a neuplatní se široce vymezené právo na přístup k celému správnímu spisu. Judikatura soudů ve správním soudnictví dlouhodobě zastává názor, že se o nahlížení do spisu jedná v případech, kdy žadatel žádá informace v takovém rozsahu, v němž tak lze činit pouze

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

prostřednictvím institutu nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu. Pokud by se žádost týkala kompletního spisu nebo jeho podstatné části, byl by povinný subjekt tuto žádost povinen vyřizovat v režimu § 38 správního řádu coby nahlížení do spisu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, uvedl, že vypovídací schopnost jednotlivých dokumentů ze spisu, a to zejména rozhodnutí, je dostatečná pro kontrolu veřejné správy. Jedná se tedy o omezený přístup ke konkrétním dokumentům ze správního spisu, například k rozhodnutím. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že takový postup je plně v souladu s principem publicity veřejné správy.

23. Taková situace nastala v případě žalobce. Ten nežádal o seznámení se s celými správními spisy ani o zaslání jejich kopií, nýbrž o konkrétně určenou část spisového materiálu, tj. anonymizovaná konečná rozhodnutí ve věcech, ve kterých nebyl účastníkem řízení, ani nemohl prokázat svůj právní zájem. Povinný subjekt ani žalovaný ostatně v řízení neargumentovali tím, že žalobce žádá o poskytnutí celého spisu. V případě žalobce měl povinný subjekt žádost vyřizovat podle InfZ, tj. buď žalobci požadované informace poskytnout, nebo jejich poskytnutí z důvodů vymezených v InfZ odmítnout (k tomu srov. např. § 9 a § 11 InfZ). Povinný subjekt i žalovaný tedy pochybili, pokud odmítli žádost žalobce o informace s odůvodněním, že žalobce měl využít práva nahlížet do správního spisu, jestliže žalobce tuto možnost neměl. Povinný subjekt a žalovaný tak nesprávně zaměnili žádost o informace podle InfZ s právem nahlížet do spisu podle § 38 správního řádu. Žalobou napadené rozhodnutí je proto nezákonné.
24. Soud dále k tvrzení žalovaného o rozsáhlosti a časové náročnosti související s vyhledáním požadovaných informací podotýká, že obecně sice platí, že informace mají být poskytovány bezplatně, nicméně InfZ vymezuje případy, ve kterých povinný subjekt může požadovat úhradu nákladů, které v souvislosti s vyhledáváním informace vznikly, mezi něž řadí i náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací (srov. § 17 odst. 1 InfZ).
25. Soud dále poukazuje na § 16 odst. 5 InfZ, podle něhož platí, že *„[p]ři soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.“* Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídit, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však správní orgány dospěly k nesprávnému názoru, že důvodem pro odmítnutí žádosti žalobce o informace je skutečnost, že jeho žádost byla ve skutečnosti žádostí o nahlédnutí do spisu dle § 38 správního řádu. Z uvedeného tak plyne, že správní orgány nezkoumaly, zda v projednávané věci neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace. Ze správního spisu ani z rozhodnutí správních orgánů tedy nelze shledat, zda neexistují důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, a proto soud nemohl nařídit povinnému subjektu poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé informačního zákona.
26. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry soudu.

27. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 9 800 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d)] a z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 téže vyhlášky]. Soud nepřiznal žalobci odměnu za úkon jeho právní zástupkyně spočívající v replice k vyjádření žalovaného, neboť toto podání neobsahuje nad rámec žaloby žádnou novou argumentaci. Repliku k vyjádření žalovaného proto nelze považovat za účelně vynaložený náklad řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. prosince 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu